

ZPRAVODAJ
01/2011

Bwindi Orphans

Milí přátelé Bwindi,

po delší odmlce se k Vám dostává další číslo zpravodaje. Zařadili jsme informace hlavně pro Vás, kteří se nedostanete k tomu, abyste sledovali novinky na našich internetových stránkách. Přidali jsme články některých z Vás - adoptivních rodičů a nových spolupracovníků a za tyto příspěvky mnohokrát děkujeme. Je potřeba slyšet názory co nejvíce lidí, abyste si udělali co možná nejjasnější představu. Navíc popisované problémy se budou jistě opakovat a zkušenosti jiných "rodičů" Vám mohou dobře posloužit při rozhodování, pokud se v budoucnu v podobné situaci ocitnete taky. Náš malý projekt si může dovolit zabývat se každým jednotlivým případem a jsme rádi, když se do toho vložíte s námi.

V tomto čísle jsme se rozhodli věnovat pozornost přechodu dětí ze základní na střední školu nebo učiliště. Postavili jsme se rázně za to, že pokud máme doporučit studium na střední škole, je potřeba napřed ukázat výsledky při ukončení školní docházky. Většina dětí nemá soudnost a nestojí nohama na zemi, a kde by se tohle taky naučily? Musíme si stále připomínat, že mluvíme o naprosto jiném prostředí, než ve kterém se pohybujeme v Evropě. Náš názor ale zůstává stejný. Věříme, že nákladné a dlouhé studium má smysl jen pro ty, kteří mají opravdový zájem a podle toho výsledky, a to se podle nás projeví už na škole základní. Ostatní na tom budou mnohem lépe, když se něčemu vyučí a zpět ve vesnici budou schopni vykonávat práci, za kterou dostanou zaplacenou, a to jim umožní žít slušný život. Doufáme, že děti a jejich opatrovníci to časem pochopí a ocení.

Z původních úvah o stavbě soukromé školy se vyvinul plán reálnější - vybudování vzdělávacího centra. Takto nespadáme pod ugandské ministerstvo školství a máme volnost, kterou mít chceme. Školy křečovitě drží předepsané osnovy a celkový přehled tam děti nezískají. Vyjádření vlastního názoru na věc také do školy nepatří. Myslíme si, že to by si právě po vyučování v odpoledních hodinách mohly děti doplnit. Po dlouhém zkoumání nabízených pozemků v obou vesnicích jsme zvolili Bwindi. Jsme tam mnohem déle a cítíme se tím pádem jistěji.

Pozemek má velikost 22x25 metrů a je velmi blízko školy. Představitelé komunity nám svědčili u podepisování kupní smlouvy a slíbili přívod vody a elektrického proudu. Plánujeme vybudovat knihovnu, která bude sloužit nejen dětem, ale i ostatním vesničanům. Do ní sbíráme obrázkové knihy, mapy světa, atlasy, jednoduché knihy pro děti, anglicky psané časopisy a knihy. A pokud se opravdu podaří přivést elektrinu, dalším krokem bude místnost pro výuku základů práce na počítači. Práží bychom si, aby děti využívaly stále více možnosti e-mailové komunikace s Vámi.

Kateřina Andrlíová

Novinky na webu

Přinášíme stručný přehled novinek pro ty, kteří nemají možnost podívat se na naši webovou prezentaci nebo které jste možná nestihli všichni zaregistrovat.

O nás

Home

Na úvodní straně vystavujeme pozvánky na chystané akce, v rubrice - Aktuálně - najdete reportáže ze setkání, výstav a prezentací.

Čím se zabýváme:

- tzv. „adopce na dálku“ - financováním školní docházky a základních potřeb dětí, které buď nemají rodiče, nebo pochází z extrémně chudých rodin
- zvyšováním úrovně škol, které podporované děti navštěvují
- financujeme drobné opravy ve školách a pomáháme při řešení krizových situací, dodáváme pomůcky pro učitele a knihy, které se hodí do výuky
- zajišťováním pravidelné lékařské péče pro děti zařazené v našem programu, v nutných případech i pro jejich nejbližší příbuzné
- hledáním odbytu pro výrobky, které dělají starší děti nebo jejich rodiny
- zlepšováním životních podmínek místních obyvatel (společně s dalšími mezinárodními organizacemi)
- propagací a snahou o větší informovanost obyvatel ČR o problémech lidí v Ugandě
- pořádáním poznávacích zájezdů do této oblasti spojených s bytem přímo ve vesnicích

► Školy

Základní školství v Ugandě

V roce 1977 rozhodla ugandská vláda, že základní vzdělání bude pro 4 děti z každé rodiny zdarma, později bylo uzákoněno bezplatné základní vzdělání pro všechny. Znamenalo to, že téměř přes noc se počet žáků ve státních školách mnohonásobně zvýšil. Nebyly prostory ani učitelé a i když se situace pomalu zlepšuje, třídy jsou stále přeplněné. Ve státních školách, které známe, se počet dětí pohybuje mezi 100 a 200 na jednu třídu a jednoho učitele. Tu a tam, pokud jsou počty dětí extrémně vysoké, dostane škola učitele navíc a třída se rozdělí. Soukromé školy si o počtu žáků rozhodují samy. Podle oficiálních osnov má výuka v P1-P4 probíhat v rodném jazyce a od P5 v angličtině. Školní rok začíná v únoru, končí začátkem prosince a je rozdělen do trimestrů, mezi kterými jsou krátké prázdniny.

Buhoma Community Primary School

Je škola soukromá, kde kromě sedmi základních ročníků, P1-P7, existují ještě dva ročníky předškolní, N1 a N2. Zařazení do příslušného ročníku se odvíjí od toho, jak jsou děti při nástupu do školy staré a schopné se soustředit. Třídy mají do padesáti žáků. Školu podporují kromě nás ještě tři další organizace a téměř všechny děti mají sponzora ze zahraničí. Z příspěvků sponzorů hradíme školní poplatky, pomůcky, uniformy a boty, snídaně a obědy a veškerou lékařskou péči. Ve škole se učí od začátku v angličtině, i když to není oficiálně povoleno.

Angole Primary School

Je škola státní, sedm základních ročníků P1-P7. Z příspěvků sponzorů hradíme základní poplatek škole, drobné opravy, školní pomůcky, obědy, 2 uniformy, boty a lékařskou péči. V některých třídách je přes 200 dětí a škola teď dostala navíc jednoho učitele, aby se nejsilnější ročník mohl rozdělit. Třídy navíc nejsou, učí se pod stromem. Výuka probíhá dle osnov, do konce čtvrté třídy v domorodém jazyce (angličtina se učí jako cizí jazyk) a od páté všechno v angličtině. Většina dětí není schopná tuto náhlou změnu zvládnout, a proto jich tolik opakuje ročník. Zkoušky v angličtině mají až na konci páté třídy, ale učitelé nechávají naše děti opakovat už třetí čtvrtou, když vidí, že na výuku v angličtině nebudou stačit.

Střední školy a učiliště

V povědomí dětí je střední škola nutnost, bez které je ostatní nepovažují za vzdělané. Nepřemýšlí prakticky a fakt, že škola stojí dost peněz a zaměstnání po jejím dokončení lepší nedostanou, je podružný. Pokud rodina na střední školu nemá, nedá se nic dělat, ale u našich dětí určitě hraje roli to, že mají sponzora ze zahraničí, a tudíž v tom nevidí problém. My jsme vzali v úvahu, že děti v našem programu pochází z nuzných poměrů a podle našeho názoru je třeba, aby se co nejrychleji postavily na vlastní nohy. Nabídka zaměstnání v obou vesnicích je téměř nulová a jediné, na co se dá spolehnout, je něčím se vyučit a vytvořit si pro sebe pracovní příležitost. Některé rodiny a děti tuto myšlenku podporují, některým se zdá, že jim nechceme dát příležitost. Jako podmínku studia

na střední škole jsme stanovili ukončení sedmé třídy v první skupině (závěrečné zkoušky jsou jednotné pro celou Ugandu a dle dosažených bodů zařadí děti do skupin jedna až čtyři). Na všech těchto školách z příspěvků sponzorů hradíme školní poplatky, poplatky za pobyt na internátu, školní pomůcky, výlety a praxe, dvě uniformy včetně svetrů a školních triček, boty, veškerou stravu a lékařskou péči. Před nástupem na internát si děti musí ze zvláštního příspěvku sponzorů nakoupit všechno potřebné vybavení (plechový kufr, který slouží jako skříňka, matraci s povlečením, příkrývkou, ručníky, kanýstr na vodu, plastové umyvadlo, zásobu mýdla, krém na tělo, dostatek krému na boty, oblečení na volný čas, baterku, petrolejovou lampu plus zásobu petroleje) a toto vybavení by jim mělo vydržet po celou dobu studia.

Učiliště Kihiki Polytechnics

Nabízí tříletý kurs pro děti, které ukončily základní školu v první nebo druhé skupině a jsou zvýhodněny tím, že mohou požádat o státní příspěvek na studium. Výuka zahrnuje jak praktickou, tak teoretickou část. Po třech letech obdrží certifikát a dle dosažených výsledků mají možnost pokračovat další dva roky na vyšším stupni učiliště a poté další jeden rok pro získání tzv. pokročilého certifikátu. Ten zájemce opravňuje se přihlásit ke studiu na vysoké škole v Kampale (dvou nebo tříleté studium) a získat touto cestou diplom. Pro ostatní, jejichž výsledky na základní škole jsou ve skupině třetí a čtvrté, je k dispozici kurs 1,5 roku a musí se uhradit v plné výši. Zahrnuje pouze praktickou výuku. Nabídka učebních oborů je stejná pro obě skupiny: Obchod a administrativa, Ekonomika domácnosti, Šití a střihání látek, Elektrické instalace, Zemědělství, Automechanik, Zedník a Truhlář.

Střední škola San Giovanni

Je škola lepší úrovně, ročníky S1-S4. Studium doporučujeme pouze nejlepším žákům, kteří ukončí základní školu v první skupině a s podmínkou, že se studiu budou opravdu věnovat. V těchto případech je třeba počítat s pokračováním po ukončení S4. Studenti s dobrými výsledky mohou pokračovat v dalších dvou ročnících S5 a S6, které už mají odborné zaměření a potom nastoupit na školu odbornou, kde se školné pohybuje v částkách přes 20.000,- Kč. Tyto případy budeme ale řešit individuálně. Studenti, kteří absolvovali střední školu s průměrnými výsledky, mohou pokračovat v praktických kurzech, které jsou zhruba stejné jako na učilišti, ale na vyšší úrovni.

Střední škola Trinity College

Je internátní škola běžné úrovně, v současné době na ní studuje ještě několik studentů, ale do budoucna sem děti posílat nebudeme, průměrným studentům doporučujeme místo toho učební obor.

Velice důležité informace o možnostech korespondence najdete v rubrice

► Korespondence a balíčky

Dopisy

kdykoliv během roku na níže uvedenou adresu. V případě, že potřebujete pomoc s překladem, pošlete dopis nebo e-mail

v češtině na adresu info@bwindiorphans.org. Do předmětu zprávy uveďte jméno dítěte - překlad.
Doručíme je při každé návštěvě Ugandy.

Osobní balíčky dětem

jsme doposud dopravovali do Ugandy díky vstřícnosti a ochotě klientů CK Livingstone. Vzhledem k tomu, že se v roce 2011 trasa zájezdu mění a začíná ve Rwandě, nejsme už schopni balíčky do Ugandy touto cestou dostat. Posílání poštou je poměrně drahé a doposud nebylo ani příliš spolehlivé. Pokud máte zájem tento způsob přeci jen vyzkoušet, kontaktujte nás na info@bwindiorphans.org

Hromadné zásilky

obsahují věci praktické, které rozdělujeme mezi všechny děti. Jedná se o oblečení, boty, školní pomůcky, ručníky, povlečení a prostěradla. Tyto věci se pokusíme s ochotnými klienty dopravit do Rwandy a budeme hledat způsob, jak je potom dovézt do Ugandy. Výhodou je, že děti si oblečení i boty vyzkoušejí na místě a vyberou, co potřebují. Školní pomůcky rozdělíme podle předepsaných potřeb pro jednotlivé ročníky.

Oblečení (pro děti ve věku 5 - 17 let)

- šaty a sukně (musí být dlouhé, minimálně pod kolena)
- kalhoty, kraťasy (delší)
- trička (krátký, dlouhý rukáv i bez)
- halenky, svetry, mikíny, flece a nepromokavé bundy
- ponožky

Boty (pro děti ve věku 5 - 17 let)

- uzavřené (ideálně černé), i kotníkové
- sandály
- tenisky, kopačky

Školní potřeby

- propisky, obyčejné tužky
- pastelky a voskovky (malé balení)
- ořezávátko a gumy
- pravítka (rovná)
- jednoduché kalkulačky
- jednoduché knihy a časopisy v angličtině

Pokud můžete některé z těchto věcí darovat, pošlete je kdykoli na adresu:

Bwindi Orphans o.s.
Hlinky 116
603 00 Brno

Děti

Obsahuje dvě složky - K adopci a Adoptované.

Informace o jednotlivých dětech aktualizujeme nepravidelně, jak k nám zprávy přicházejí, nové fotografie vždy po naší návštěvě Ugandy.

Aktuálně

Zde najdete Články, Videa, archiv Zpravodajů a zajímavá Videa z Ugandy.

Pro větší přehlednost jsme nově rozdělili Fondy a Projekty

Fondy

Veřejná sbírka

zahájení: 27. duben 2009

doba trvání: 3 roky

účel: Charitativní a humanitární pomoc dětem v Ugandě, podpora jejich vzdělávání a osvětová činnost v ČR

sbírkový účet: 228 121 757/0300

Z původních úvah o stavbě soukromé školy se vyvinul plán realnější - vybudování vzdělávacího centra. Takto nespadáme pod ugandské ministerstvo školství a máme za to, že tento typ vzdělávání chybí. Školy křečovitě drží předepsané osnovy a celkový přehled tam děti nezískají. Vyjádření vlastního názoru na věc taky do školy nepatří.

Myslíme si, že to by si právě po vyučování v odpoledních hodinách mohly doplnit. Po dlouhém zkoumání nabízených pozemků v obou vesnicích jsme zvolili Bwindi. Jsme tam mnohem déle a cítíme se tím pádem jistěji.

Pozemek má velikost 22x25 metrů a je velmi blízko školy. Představitelé komunity nám svěřili i podepisování kupní smlouvy a slíbili přívod vody a elektrického proudu. Plánujeme vybudovat knihovnu a pokud se opravdu podaří přivést elektriku, tak i místnost pro výuku základů práce na počítači.

Naleznete zde i aktuální informaci o stavu sbírky. V době přípravy tohoto zpravodaje byl stav **224.477,98 Kč**

► Provozní fond

Variabilní symbol: 3001

Výbírání částka: neomezeně

Od založení Bwindi Orphans jsme získali pár věrných přátel, kteří na provoz pravidelně posílají peníze, taky z řad adoptivních rodičů dostaneme tu a tam příspěvek. Podporovat provoz neziskové organizace je záležitost nepopulární a pro většinu lidí neatraktivní a o to víc děkujeme dárcům a vážíme si toho, že nám věří. Víc a víc se snažíme si přivydělávat prodejem ugandských výrobků a děkujeme všem, kteří nám s prodejem vydatně pomáhají. Kromě peněz nám pomůže také kancelářské vybavení:

- papíry do tiskárny a obálky A5
- bublinkové obálky - A5 a větší

► Fond léčebných výloh

Variabilní symbol: 3002

Výbírání částka: neomezeno

Doposud vybráno: 13.600,- Kč

Některé děti mají tak závažné zdravotní problémy, že je třeba je dopravit do hlavního města a zajistit důkladné vyšetření v nemocnici. Teprve na základě názoru odborného lékaře je možné společně s rodinou zvolit způsob léčby, v nutných případech operaci. Roční příspěvek na dítě pokrývá pouze základní zdravotní péči a ne všichni sponzoři si mohou dovolit hradit veškeré náklady, které náročnější léčba vyžaduje. Navíc nejsme schopni sdělit celkovou výši nákladů předem, protože informaci, kolik bude léčení či zákrok stát, od tamních lékařů nedostaneme. Veškerá zdravotní péče je v Ugandě placená.

Ze stejného fondu bychom chtěli hradit i léčbu přímých příbuzných, pokud u nich děti prokazatelně bydlí a přímo na nich závisí.

Momentálně se snažíme zjistit možnosti léčení otce Johna Eilu, který je už téměř slepý, a nejen že nemůže pracovat, rodina se naopak musí starat o něj. Další je matka dětí Nickson Naweta, Dickson Namanya a Susan Asimwe, kterou jsme vzali na nákladná vyšetření do Kampaly, ale nedávno zemřela.

► Fond vzdělávání - Soroti

Variabilní symbol: 3003

Výbírání částka za rok 2011: 11.000,- Kč

Stav účtu: 0,- Kč

Výuka ve škole probíhá dle osnov, do konce čtvrté třídy v domorodém jazyce (angličtina se učí jako cizí jazyk) a od páté všechno v angličtině. Většina dětí není schopná tuto náhlu změnu zvládnout, a proto jich tolik opakuje ročník. Zkoušky v angličtině mají až na konci páté třídy, ale učitelé nechávají naše děti opakovat už třídu čtvrtou, když vidí, že na výuku v angličtině nebudou stačit. Znovu platíme dětem extra kurzy angličtiny, což je něco jako odpolední vyučování a věnují se tam i problematice ostatních předmětů. V rámci tohoto fondu sbíráme anglicky psané knihy, časopisy a anglické učebnice pro děti.

Posílejte prosím na naši adresu:

Bwindi Orphans o.s.

Hlinky 116

603 00 Brno

Projekty

► Proč to děláme

Při pravidelných setkáních s rodinami dětí, které jsou zařazeny v našem projektu, zazněl požadavek, zda bychom byli ochotni podpořit jejich výdělečné aktivity. Na jejich odstartování potřebují základní kapitál, který ovšem díky své chudobě nejsou nikdy schopni dát dohromady. Zformují skupiny o určitém počtu členů a pustí se do malého podnikání. Zisk je použit jako vklad do tzv. vesnické banky. To je určitý obnos peněz, který spravuje skupina a z něhož členové čerpají v případech, kdy potřebují uhradit výdaj přesahující jejich finanční možnosti. Nikdo nedisponuje žádnými úsporami a nikdo nezplatí například léčení nebo pohřeb se stává neřešitelnou situací. Vesnická banka tedy pro ně představuje jistotu, že ne-

jsou vydáni napospas vražedným úrokům bank a nebezpečí uvěznění, protože je nebudou schopni splácet. Úplně nás nakazili svým nadšením a nadějí, že jim svítá na lepší zítřky, ale hlavně nás oslovilo, že se nevzdávají a sami se chtějí přičinit. To by zasloužilo pomoc, co říkáte?

► Kantýna - Soroti

Variabilní symbol: 4001

Výbírání částka: 9.000,- Kč

Stav účtu: 9.000,- Kč

SPLŇENO! Děkujeme všem, kteří přispěli!

První z návrhů, který jsme se rozhodli podpořit, je provozování kantýny - jídelny u hlavní cesty na návsi. Především proto, že jsme potřebovali zabezpečit obědy pro naše děti a skupina s touto podmínkou souhlasila. Jako vklad do podnikání jsme nakoupili hrnce, vařečky, talíře a všechno potřebné vybavení. Na poslední schůzce jsme se dozvěděli, že vaření u cesty moc neprosperuje a skupina se vyjádřila, že by tohoto podnikání raději nechala. Naše stanovisko bylo, že rozhodnutí je plně na nich, pouze požadujeme vrátit náš počáteční vklad. Dají tomu prý šanci do prosince 2011, pokud to nepůjde, v prosinci peníze vrátí. Obědy vaří přímo ve škole a tento systém funguje dobře. Pouze jsme museli dokoupit zničené talíře a hrnky.

► Chov koz - skupina „A“ - Soroti

Variabilní symbol: 4002

Výbírání částka: 15.500,- Kč

Stav účtu: 13.500,- Kč

Většina měla zájem se pustit do chovu koz. Každé dítě bude majitelem jedné kozy a tu vloží do podnikání. Skupina společně pak bude vlastnit jednoho kozla, ideálně tzv. exotickou rasu, jehož potomstvo se bude mnohem lépe prodávat. Od srpna vlastní dle plánu každé dítě svoji kozu a všechny skupiny dohromady prozatím jednoho exotického kozla. Do skupiny přišli nově příbuzní tři děti a jedna koza uhynula, proto je třeba vybrat další 2.000,- Kč.

Do této skupiny patří příbuzní těchto dětí:

Sospateri Okirima a Anna Grace Agojo, Jen Apiso a Agnes Akiteng, Sam Osege, Jonathan Omiat a Nelson Ewatu, Michael Ebiju, Eudo Lazaro, William Emolu, Rose Iliamu a Yona Orute, Samson Oile, Geoffrey Etuny, Deborah Akiri, Judith Ajalo, Agenatio Ongima

► Chov koz - skupina „B“ - Soroti

Variabilní symbol: 4003

Výbírání částka: 16.500,- Kč

Stav účtu: 16.500,- Kč

SPLŇENO! Děkujeme všem, kteří přispěli!

Jedna koza uhynula a proto je třeba vybrat dalších 500,- Kč.

Do této skupiny patří příbuzní těchto dětí:

Mary Loyce Apolot, Samuel Engadu, Martin Oriokot, Michael Olaboro, Washington Obiasi, Sarah Amokol, Tabisa Abeja, Yokosopati Ewatu a Perepetua Agwang, John Kokas Edoan, Abraham Ecoku, Tabisa Apolot, Richard Ecoku, Peter David Omunyal, Timothy Okiror, Yoweri Ekou, Isaac Egeng, Jenifer Loy Apolo, Anna Grace Ikwilu, Steven Epianu, Simon Ogudo, Matilda Adielo

► Chov koz - skupina „C“ - Soroti

Variabilní symbol: 4004

Vybíraná částka: 14.500,- Kč

Stav účtu: 14.500,- Kč

SPLNĚNO! Děkujeme všem, kteří přispěli!

Jedna koza uhynula, a proto je třeba vybrat dalších 500,- Kč.

Do této skupiny patří příbuzní těchto dětí:

Peter Ekadu, Jessica Apolot, Simon Peter Otim, Daniel Engadu, Barbra Akamo, Martin Emorut, Esther Alako, Richard Enyonyu, Isaac Erianu, Ketula Abio, Peter Okuda, Emmanuel Egitu a Rhoda Apeduno, John Eilu, Eveline Adiao, Saulo Engebi

► Výroba cihel - Soroti

Variabilní symbol: 4005

Vybíraná částka: 5.000,- Kč

Stav účtu: 5.000,- Kč

SPLNĚNO! Děkujeme všem, kteří přispěli!

Poté, co jsme schválili návrh s kantýnou, se otcům, strýcům a dědečkům, u kterých děti žijí zdálo, že se na ně zapomíná a oni přitom mají nápady přinejménším stejně dobré. Nakonec se shodli, že výroba cihel je nejistější. Aby mohli začít potřebojí: plachty na zakrývání, kanystry na vodu, hadici, kolečka, formy na cihly, sekyru a mačety. Potřebné vybavení jsme nakoupili v srpnu a pro malou účast na schůzkách jsem znovu sepsala seznam těch, kteří mají opravdu o toto podnikání zájem (aktuálně opraveno). Při návštěvě v prosinci jsme viděli vyrobené cihly ještě neprodané, v únoru hlásili, že poptávka byla vysoká a vše hned prodali. S další výrobou musí čekat až začne znovu pršet a bude dostatek vody.

Do této skupiny patří příbuzní těchto dětí:

Simon Ogudo, Yoweri Ekou, Michael Olaboro, Geoffrey Etuny, Michael Ebiju, Deborah Akiro

► Second hand - Soroti

Variabilní symbol: 4006

Vybíraná částka: 9.000,- Kč

Stav účtu: 6.150,- Kč

Při rozdělování oblečení dětem před Vánoci nám přišly do rukou kousky, které buď nebyly vhodné tvarem nebo velikostí,

a tak jsme navrhli založit další skupinu, která bude prodávat na násvi použité oblečení. Základní půjčku do podnikání od nás už dostali ve formě cca 50 ks oblečení na každou prodávající osobu. Vybíraná částka pokrývá částečně náklady spojené s dopravou oblečení na místo. V budoucnu si bude muset každá prodávající věci na prodej obstarat sama, což obnáší cestu autobusem na trh do hlavního města a nákup většího množství. Počítáme s půjčkou Kč 1.000,- na osobu.

V únoru 2011 jsme jako půjčku rozdělili dalších 30 ks oblečení pro každou paní.

Do této skupiny patří příbuzní těchto dětí:

Peter Okuda, Sam Osege, Job Ekolu, Samson Oile, Joy Aluo, Alfred Ekaju

► Second hand - Bwindi

Variabilní symbol: 4011

Vybíraná částka: 12.000,- Kč

Stav účtu: 0,- Kč

Po vzoru nových aktivit v Soroti se rodiny v Bwindi přihlášily o svoji možnost pustit se do podnikání nebo se dá říct, že okopírovali jejich skupiny se vším všudy. Základní půjčku do podnikání od nás už dostali ve formě 45 ks oblečení na každou prodávající osobu. Vybíraná částka pokrývá částečně náklady spojené s dopravou oblečení na místo. V budoucnu si bude muset každá prodávající věci na prodej obstarat sama, což obnáší cestu autobusem na trh do města a nákup většího množství.

Do této skupiny patří příbuzní těchto dětí:

Joshua Natukunda, Dickson Namanya, Susan Asimwe a Nickson Naweta, Aidah Tumushabe, Diana Ampurira, Isabela Nkamushaba, Owen Ariho, Magidu Abdumari, Aggrey Musinguzi

► Chov koz - Bwindi

Variabilní symbol: 4010

Vybíraná částka: 30.000,- Kč

Stav účtu: 0,- Kč

Po vzoru nových aktivit v Soroti se rodiny v Bwindi přihlášily o svoji možnost pustit se do podnikání nebo se dá říct, že okopírovali jejich skupiny se vším všudy. Každé dítě bude majitelem jedné kozy a tu vloží do podnikání. Skupina společně pak bude vlastnit jednoho kozla, ideálně tzv. exotickou rasu, jehož potomstvo se bude mnohem lépe prodávat.

Do této skupiny patří příbuzní těchto dětí:

Bless Ainembabazi, Matia Atwijukire, Gift Ainembabazi, Livingstone Ngabirano, Brenda Akansarira, Wilex Muhumuza, Edita Ampumuza, Judith Asingwire, Victor Ankunda, Edson Ndyamuhaki, Jacob Mbonigaba, Susan Akampurira, Simeo Nahabwe, Onesmas Tumwesigye, Husein Wednesday, Annita Atuheire, Denis Tusiime a Annet Kyorikunda, Amon Ampumuza, Abel Byamugisha - už kozu dostal

Smutná zpráva

Během naší poslední návštěvy v Ugandě, v únoru tohoto roku, nám přišla Miria - matka tří dětí v našem projektu - Dickson Namanya, Nickson Naweta a Susan Asimwe, nahlásit zdravotní problémy. Napřed jsme promluvili s lékařem kliniky v Bwindi, který doporučil vyšetření v hlavní nemocnici v Kampale, kde mají potřebné přístroje. Vzali jsme ji tedy s sebou při zpáteční cestě do hlavního města a bylo vidět, že trpí bolestmi. Ubytovali jsme ji ve stejném hotelu, kde bydlíme i my a pustili se do složitého domlouvání vyšetření. Miria byla v hlavním městě poprvé a naprosto ztracená. V hotelu (který není rozhodně žádný luxus) jsme vysvětlili, že Miria patří k nám a budeme za ni platit veškerou útratu. Přesto jsme se setkali s tím, že ji v restauraci odmítli obsloužit, dokud si nepromluví s námi - byli jsme v šoku. Stejně tak nemocnice - je obležená čekajícími pacienty, vládní tam naprostý zmatek a nikdo netuší, jak dlouho bude čekat a na co vlastně, pokud se vůbec nějaké pozornosti dočká. My jsme museli využít známosti jednoho lékaře, který v nemocnici pracuje a úplatků a za dva dny měla Miria vyřízený rentgen, laboratorní vyšetření krve a potřebný snímek, vše za půl milionu ugandských šilinků. V korunách asi 4 500, ale pro srovnání - měsíční mzda učitele je 200 000 ugandských šilinků. Měla nádor na zádech, který se lékaři napřed rozhodli operovat (odhadní cena operace s doprovodnými náklady byla dva miliony), potom zase měli pochybnosti, zaplatili jsme konzultaci dalšího chirurga, potom dalšího. V této fázi jsme už odlétali z Ugandy a museli vše řídit dál (s pomocí Herberta na místě) telefonem a mailem. Zkráceno - Miria se vrátila domů a potom ještě jednou do Kampaly, z mé strany bylo jednání s lékaři velmi nepřehledné. Rozpočet operace vzrostl na čtyři miliony, ale souhlasili jsme i s tím, za podmínky, že si to Miria a její rodina přeje. Nakonec se do operace nikdo nepustil a Herbert zařídil převoz zpět do Bwindi. Stav Mirii se zhoršoval a teprve v této fázi jsme dostali zprávu, že je HIV pozitivní, což vysvětluje mnoho. Nějakou dobu byla doma, poslední dny na klinice a tam 25. května zemřela. Rozhodli jsme se otisknout úryvky následné mailové korespondence se sponzory dětí, potěšilo nás, jaký mají i na dálku k dětem vztah a chceme jim poděkovat. Pro děti je v této situaci nejdůležitější vědět, že za sebou mají někoho, kdo se o ně postará.

▲ Renáta Bížová - Dickson Namanya

... moc mě to mrzí, od rána o tom přemýšlím, ta bezmoc, že vlastně nemůžu vůbec nic dělat. Rádi se zapojíme, ale abych ti pravdu řekla, podřídíme se vašemu rozhodnutí, protože poměry neznáme. Když bude potřeba finanční pomoc, tak se samozřejmě ozvi (jestli potřebuješ peníze na ta vyšetření). Popros Herberta, ať Dicksonovi vyřídí, že na něj moc myslíme a že ho ve škole budeme i nadále podporovat. On je takový vděčný chlapec... napiš mi přesně, co a kam, pošleme i na pohřeb...

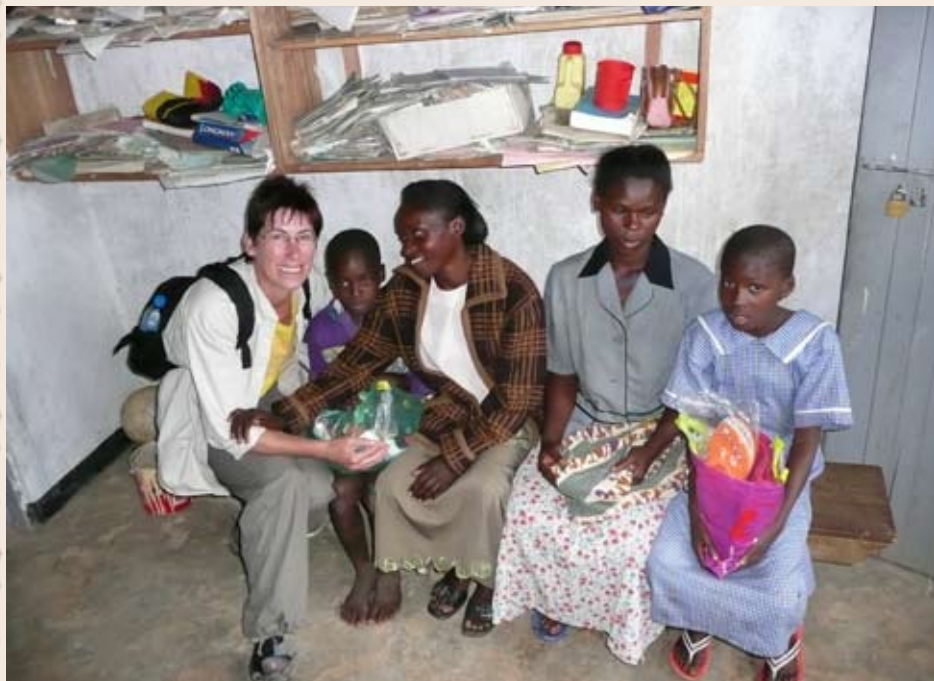

▲ Josef a Jitka Zadinovi - Nickson Naweta a Susan Asimwe

...vůbec jsme o tomto nevěděli a zastavil se nám dech nad Vaším dopisem o ztrátě maminky dětí! Je nám to strašně líto... Pomůžeme finančně, jak je třeba. Dejte nám prosím konkrétně vědět. Místní poměry znáte jen vy... ...poslali jsme na účet dětí 6000 korun (2000 pro každé z tří)...mohu Vás poprosit, abyste společně s nimi rozhodla, jak je nejlépe využít... uděláme, co je v našich silách...

Děti jsme adoptovali (já Dicksona a Roman Mary) měsíc před odletem na zájezd do Ugandy s tím, že je uvidíme. A vyšlo to. Miria byla tenkrát tak naměko z toho, že jsme se Dicksona ujali, že mě z toho šel až mráz po zádech. V našich podmínkách to připadá normální, co jsme udělali, ale ona se ke mně chovala jak k anglické královně. Taková první srážka s krutou realitou na vlastní kůži. Až mě to nebylo příjemné a musela jsem ji uklidňovat. Myslím, že je to na fotce vidět, jak je vděčná. Takové ve mně zůstaly vzpomínky.

Renata Bížová

8. června 2011

... „ne všechny děti na světě zažívají blahobyt, který je běžný u nás ve střední Evropě a ve vyspělých zemích“, řekli jsme si v loňském roce společně s manželkou a rozhodli se využít vzdálené adopce nabízené organizací Bwindi.

Vybrali jsme si dva sourozence, chlapce a dívku, žijící společně s matkou a dalším již adoptovaným bratrem.

Děti díky našim finančním dotacím mohou navštěvovat místní školu. Máme radost ze skutečnosti, kdy díky našemu ročnímu příspěvku mohou dvě děti zažívat to, co děti, které známe okolo nás.

Kromě zmíněného finančního příspěvku na školné a jednoho vánočního balíčku s věcmi pro výuku a pro radost, naše odpovědnost končila.

Děti přeci mají matku, která se o ně stará, rozhoduje co je pro děti nejlepší a vytváří společně s nimi rodinné prostředí.

To vše se však změnilo ze dne na den, kdy se k nám dostala informace, že Miria - matka dětí - náhle zemřela. Ze třech dětí se tak rázem staly sirotci.

Stejně rychle se změnila i naše starost o děti a náš vztah k nim.

Jak se budou žít? Mohou bydlet kde doposud? Kde budou získávat jídlo, léky a další pro nás běžné věci? Kdo utěší jejich žal a poradí s každodenními starostmi?

Společně s Bwindi se aktivně snažíme dětem pomoci. Dostaly od nás ujištění, že s naší finanční podporou mohou dále počítat a tedy budou stále navštěvovat školu, kde mezi ostatními dětmi mohou, alespoň na chvíli, zapomenout na neštěstí, které je potkalo. Zaslali jsme též mimořádný příspěvek na nezbytné výdaje, které vznikají ze zařízení jejich zcela změněného života. Nyní je naší snahou udržet děti pohromadě a zajistit jim dospělou osobu, která se o ně bude starat. Díky přímým spolupracovníkům Bwindi v místě, kde děti žijí, máme aktuální informace, jak se jim daří a co potřebují.

Věříme, že děti společně s námi a Bwindi jejich složitou životní situaci zvládnou a vyrostou z nich vzdělaní mladí lidé, kteří jsou potřební pro zem, ve které žijí.

Josef a Jitka Zadinovi

Středoškolská studia

Jednoduše řečeno, všechny děti, které mají sponzora ze zahraničí, počítají s tím, že po základní škole nastoupí na střední. Pravdou je, že jsme dříve s jejich vysvětlením, že teprve po střední škole je vzdělání ukončené, nepolemizovali a děti tímto směrem podporovali. Byli jsme ale rozladěni tím, že jejich výsledky nebyly nic moc a opravdu dobře si vedou jen výjimky jako Apofia Kenyangi. Ta má šanci pokračovat ve studiu dál a stát se učitelkou nebo zdravotní sestrou, jak si většinou holky přejí. Zbytek i po střední škole skončí na učilišti, sice s certifikátem vyšší hodnoty než kdyby do něj nastoupili rovnou ze školy základní, ale nám se zdálo správné, aby děti ukázaly samy snahu a pili, pokud chtějí opravdu studovat. Před dvěma lety jsme tuto myšlenku přednesli na schůzi s dětmi a jejich opatrovníky, ale jako ostatně vše, co se vysloví - pokud nemají před sebou důsledky, nikdo řeči vážné nebere. Navíc je tu dlouho rozšiřovaná kampaň vlády, že vzdělání je jediná cesta z chudoby a jediné tak se stanou „někým“. Školy jsou placené a drahé a pro vládu jsou to peníze a fakt, že pracovní příležitosti nejsou, už nezmění. Ano, vzdělání je cesta, ale vesničané, kteří nemají naprosto žádný přehled a dostanou se maximálně do sousedního města, si už nedají dohromady, že u nich na vesnici jejich dětem střední škola bude naprosto k ničemu a ve městě na ně s otevřenou náručí rozhodně nikdo nečeká. Letos tedy náš boj za změnu myšlení „ze vzdušných zámků do nohama na zemi“ pokračoval. Důsledně jsme trvali na tom, že na střední školu doporučíme jen studenty, kteří absolvoji základní školu v první skupině (existují čtyři). Udělali jsme jedinou výjimku - Aggrey Musunguzi, který absolvoval ve skupině druhé, ale po celou dobu základní docházky se učil na jedničku a nastoupil do střední školy San Giovanni. V první skupině absolvoval jasně Cyril Tumwiine, který studuje v semináři a Precious Ariho - také ve škole San Giovanni. Ostatním jsme nabídli učiliště. Denis Tusiimwe, Benjamin Friday, Uzobias Musiimenta, Rebecca Niwandinda, Rachel Arineitwe, Chrispuse Mukombe a Diana Kyakunzire si vybrali z nabízených oborů bez problémů. Medard Arineitwe se rozhodl i přes slabé výsledky nastoupit na střední školu (přijmou ho pouze na střední školu slabé úrovně) a z našeho projektu odešel. Evelynne Musiimire se taktéž rozhodla pro školu střední, protože se chtěla stát učitelkou, což z učiliště nelze. A tady už začala naše mailová konverzace se sponzory, kteří se s námi dohodli, že společně budeme trvat na našem rozhodnutí. Michal a Jana Palíčkovi byli tak hodní a podrobně (výměně informací je tak složité, že to stručně shrnout nelze, neměli byste pravdivý obrázek) popsali svoji zkušenost. Děkuje jak za příspěvek, tak za vytrvalost a čas, který celé záležitosti věnovali.

Budete mít „doma“ středoškoláka?

Před několika lety jsme se s manželkou a dětmi rozhodli, že prostřednictvím Bwindi Orphans (BO) adoptujeme dítě z Ugandy. Z „volných“ dětí jsme vybrali dívku jménem Evaly-

ne. Děvče navštěvovalo základní školu, zdálo se, že vcelku prospívá a má snahu. Několikrát ročně jsme si vyměnili dopisy, poslali vánoční dárky a čas bezstarostně plynul...

Koncem loňského roku nastal nenadálý obrat. Neuvědomili jsme si totiž, že P7 je posledním ročníkem základní školy a naši dceru čeká přechod na školu střední. Na první pohled nešlo o nic víc, než o výši příspěvku na její vzdělání, která je na střední škole téměř dvojnásobná. Chtěli jsme však přece jen alespoň trochu naplnit roli „dálkových“ rodičů a začali jsme tedy zkoumat, jaké možnosti a cesty se vlastně pro další školní dráhu Evalyne nabízejí.

Prvním zdrojem informací, po němž jsme sáhli, byl internet. Zdrojů u ugandském školství není mnoho. Vlastní webové stránky mají jen významnější školy, často nejsou příliš aktuální. Narazili jsme také na několik hodnotících zpráv, z nichž vyplývalo, že úroveň středních škol v Ugandě je velmi různorodá. Během studia velká část žáků opadne a školu nedokončí. Vláda má snahu posílit učňovské školy, neboť se zdá, že jejich absolventi mají větší šanci se v praxi uplatnit. Pro rozhodnutí, kam půjde ugandské dítě po základní škole, přicházejí v úvahu dvě možnosti:

(a) střední škola (secondary level)

Jedná se o obecně zaměřenou střední školu (snad obdoba našeho gymnázia). Předpokládá se, že student bude pokračovat v následně vyšším studiu. Základní cyklus (ordinary level) trvá 4 roky. Poté lze pokračovat pokročilým cyklem (advanced level), který je dvouletý.

(b) technické učiliště (technical college)

Obdoba našeho středního učiliště, škola s převážně praktickým zaměřením. Studium trvá 3 roky. Lze studovat různé obory. Střední školy a učiliště jsou obvykle internátní. Od Kateřiny jsme měli informace, že na střední školu (secondary level) by měli jít pouze ti nejlepší studenti, poněvadž mají největší šanci studium dokončit. Ostatní by měli pokračovat na technickém učilišti.

Začali jsme tedy zjišťovat, na jaké úrovni jsou vlastně školní výsledky naší adoptivní dcery. Evalyne si zřídila z vlastní iniciativy poštovní schránku na serveru Yahoo, což naši komunikaci zdánlivě urychlilo. Byli jsme rozhodnutí ji podpořit ve studiu na střední škole, pokud její výsledky budou výborné. Po závěrečných zkouškách na základní škole nám Evalyne napsala, že její výsledky jsou dost dobré na to, aby pokračovala na střední škole a stala se učitelkou. Posuďte sami (cituji z její zprávy): „...i got 21 aggregates in 2nd grade in my p7 results...“

Těžko říct, zda se jedná o výsledky výborné, průměrné či ještě horší. Optimista by si řekl, že to asi bude nějaká dvojka... :-)

V našem pátrání po školních výsledcích jsme tedy daleko nepokročili. Kateřina přislíbila, že nám pošle souhrnné výsledky a pořadí žáků celé třídy. Trvalo poměrně dlouho, než je od vedení školy v Ugandě získala. Začátek školního roku se blížil.

Školní zpráva nakonec přišla, obsahovala seznam 12 dětí. Výsledky jsme pochopili tak, že Evalyne skončila na desátém místě - tedy zřejmě nic moc. Na druhou stranu však nebylo zcela jisté, zda je seznam skutečně kompletní.

Obrátili jsme se opět na Kateřinu a získali další informační

střípky do mozaiky. Většina dětí v Ugandě by chtěla pokračovat na střední škole. Už se vidí, jak úspěšně vystudují, dostanou jistou práci ve státním sektoru. Touží odejít za štěstím do města a opustit nouzi rodné vesnice. Střední škola také znamená prestiž v očích ostatních. Realita je však taková, že velká část středoškoláků studia nezvládne a vrací se domů s nedokončeným vzděláním obecného charakteru a těžko hledá uplatnění. Získat vysněnou práci ve státní sféře je velmi složité, ne-li dokonce nemožné. Nezaměstnanost je velická, pracovní místa, na něž je zájem, se získávají prostřednictvím kontaktů, známostí či korupce...

Podle informací od Kateřiny se zástupci BO snažili přimět rodiče budoucích středoškoláků, aby dali přednost učilištím, neboť jejich přínos pro budoucnost dětí je větší než u středních škol. Argumenty BO nám připadaly logické, a proto jsme se k přesvědčovací akci přidali. Napsali jsme do Ugandy několik poměrně dlouhých e-mailů, v nichž jsme se snažili srozumitelně shrnout všechny rozumné argumenty, proč je učiliště vhodnější volbou než střední škola.

Jako odpověď jsme od Evalyne obvykle obdrželi desetiřádkový e-mail s tvrzením, že chce být učitelkou, k čemuž je jí učiliště málo platné... Občas jsme už propadali mírné beznaději. Přece jen jsme si nebyli až tak úplně jisti, zda ji tlačíme správným směrem. Byl začátek února 2011, komunikace se dosti protáhla a nový školní rok již pomalu začínal. Nakonec Evalyne napsala, že její rodina prodala kousek pole a že nastupuje na střední školu. Od Kateřiny jsme se dozvěděli, že zvolená střední škola nemá příliš vysokou úroveň a její absolventi nemají moc šancí na úspěch v dalším studiu (které by bylo pro učitelskou dráhu nezbytné). S nastalou situací jsme si už nevěděli rady. Zaujali jsme tedy pozici mrtvého brouka a vyčkávali, jak se situace vyvine. Naše úvaha byla taková, že když si Evalyne na své rodině vymohla peníze na studium, ať se tedy snaží a dokáže, že má na to, aby rodinné jmění zúročila.

Po čase však (k našemu překvapení) přišla mailem žádost o finanční podporu z naší strany. Prodej pole patrně nepokryl náklady na studium v plné výši.

Rozhodli jsme se, že nemáme v úmyslu sponzorovat studium na střední škole, které nemá z pohledu budoucnosti Evalyne, její rodiny a komunity v Bwindi smysl. Cílem práce je, aby se děti mohly postavit na vlastní nohy díky znalosti nějakého řemesla a praktickým dovednostem ve stylu „pomoz si sám a dočkáš se pomoci“.

Napsali jsme Evalyne zprávu, že její studium budeme podporovat pouze v případě, že přejde na učiliště. Uvítali jsme také pomoc staršího studenta Herberta, který slíbil, že o velikonočních prmluvách s rodinou Evalyne v Bwindi.

Nastala asi měsíční komunikační odmlka. Už jsme skoro měli dojem, že naše „virtuální rodičovství“ je u konce. Nedávno jsme konečně dostali zprávu, že Evalyne nastoupila na učiliště a čeká na naše peníze. Peníze jsme zaplatili a teď už nám nezbývá než doufat, že tento krok vedl správným směrem a jednou přinese své ovoce...

Patříte-li k adoptivním rodičům, jejichž potomek brzy opustí základní školu, přejeme Vám hodně trpělivosti a pevné nervy!

Paličkovi (Olomouc).

P.S. Pro zájemce uvádíme několik odkazů na informační zdroje k ugandskému školství (anglicky):

Education in Uganda

<http://www.sacmeq.org/education-uganda.htm>

Uganda-Secondary Education

<http://education.stateuniversity.com/pages/1587/Uganda-SECONDARY-EDUCATION.html>

Jak jsem potkala Bwindi Orphans

Když jsem v listopadu loňského roku zvedla telefon a na druhé straně se ozvalo „Dobry den, tady Kateřina Andrlíková, já jsem vaše průvodkyně v Ugandě a mám prosbu, zda bych mohla využít možnosti, kterou poskytuje KLM – tedy dvě zavazadla po 23 kg na osobu, pro zaslání humanitární pomoci do Ugandy“, ještě jsem netušila, co mě čeká. Samozřejmě, že stejně jako ostatní účastníci zájezdu jsem souhlasila a na ruzyňském letišti jsem „nafasovala“ svou krabici s oblečením a dárky pro děti v Ugandě. Krabice spolu s mým kufrem zmizela v útrobách letištní haly – uvidíme se zase v Africe. A viděli jsme se. Napínavá situace vznikla na letišti v Kampale, kdy jsme s dcerou Janou iniciativně popadly první dvě krabice, které se k nám po pásu dostaly, a vyrazily jsme radostně ven z celního prostoru. Vůbec jsme netušily, že nápad posílat si jako druhé zavazadlo krabici není jen náš!!! Jaké bylo naše překvapení, když po přepočítání všech krabic jedna přebývala. Její, byla to jedna z těch na našem vozíku. Naletěli vyjednávání s celníky, že jsme odebraly nesprávnou krabici a že ji tedy musíme vrátit. Na otázku co je v krabici mohlo následovat jen pokrčení ramen. Jak to mám vědět, když není moje. Tak tedy kontrola rentgenem! Když Jana kráčela s celníkem po boku a cíží krabici (s nám neznámým obsahem) v náručí k letištnímu rentgenu, dost se potila a rozhodně to nebylo horkem. Naštěstí tam byl jen chleba... Uff... Byla tedy odevzdána právoplatnému majiteli. Ty správné krabice odjely za dětmi a my vyrazili na báječnou dovolenou po Ugandě. Měli jsme za sebou první půlku našeho úkolu pro Bwindi Orphans.

Dva dny před koncem zájezdu se nás Katka nenápadně zeptala, jestli máme hodně suvenýrů a jestli bychom nemohli každý vzít sebou jako druhé zavazadlo pytl s košíky, dřevěnými gorilkami a kávou. Dohodli jsme se, že dáme, co se nevejde do kufru do jednoho společného pytle a dalších 10 pytlů bude pro Bwindi. Pak se nějak stalo, že nebyla zajištěna doprava pytlů z ruzyňského letiště do Brna, a já byla zrovna u toho, když tato zpráva dorazila do Afriky. Rozhodnutí, že pytle počkají u nás doma a že si je vezmu na starost, bylo celkem rychlé a snadné. Pak už jen pár telefonátů Kampala – Praha (sláva mobilním operátorům) a vše bylo dohodnuto. Po drobné tahačce na letišti v Entebbe pytle vyrazily do Prahy. Cesta to byla kvůli sněhové kalamitě v Evropě poněkud krkolomná, ale to se při cestování v zimě stává. Kupodivu se žádný neztratil, šťastně jsme si je vyzvedli pro přiletu na Ruzyň a všichni kolegové cestovatelé mi je ulevou, že to mají za sebou, složili na hromadu za východem z celního prostoru. Když

jsem s Janou stály s pěti vozíky naloženými pytli v letištní hale a čekali na odvoz, působily jsme mírně řečeno divně. Kamarádi s auty naštěstí i přes kalamitu dorazili a exotikou vonící pytle byly šťastně složeny v naší prádelně. Každý to zná. Po návratu z dovolené vyprávění jaké to tam bylo a co jsi přivezla atd. Tak jsem každému vyprávěla zážitky nejen ze safari, ale i jak jsem vezla pytle s košíky a kdo a proč je sem vozí. Najednou se mi hromadili zájemci o koupi. Bylo před Vánocemi a pěkný košík byl výborný a originální dárek. Ani nevím jak, ale záhy jsem se stala dealerem přes ugandské košíky a gorilky. Měla jsem jich konečně doma 10 pytlů. Zaplavila jsem jimi celou širokou rodinu i všechny své přátele a známé a jejich přátele a známé. Jenomže všechno jednou skončí, týden se s týdnem sešel a čakovický mezisklad byl najednou prázdný. Káva už v prádelně nevoněla a košíky i gorilky byly v Brně. Ještě že máme cestovatelské festivaly. Pod průhlednou záminkou, že bych se chtěla podívat na festival, přihlásit do soutěže svůj amatérský film a potkat se tam s přáteli, jsem se nabídla, že pomůžu s provozem stánku Bwindi Orphans na festivalu GO kamera 2011. Kupodivu mou lest neprohlédli a tak jsem si s radostí stoupla za pult a opět prodávala košíky, gorilky a korále a vařila kávu a užívala si prima čtyři festivalové dny. Na závěr trochu vážně. Před odjezdem na dovolenou do Ugandy jsem o Bwindi Orphans nevěděla vůbec nic. Katčino vyprávění během cesty, návštěva školy v Bwindi, pečlivé studium webových stránek po návratu domů a hlavně setkání s dalšími lidmi z organizace mě přesvědčilo, že tady budu ráda pomáhat i v budoucnu. Kdykoli a co bude potřeba – nejen jako prodejce zboží...

Alena Samková

Záliba jménem Bwindi Orphans

Když jsem před pěti lety na jedné ze svých cest po Africe potkala Kateřinu, která byla průvodkyní našeho zájezdu, slovo dalo slovo a já si hned vyhlédla v databázi sružení své první adoptivní ditko v Ugandě. Za dva roky nato jsme podnikli v pěti lidech první výpravu sružení Bwindi Orphans. Pro mě to byl úžasný zážitek a já začala už během této cesty uvažovat o tom, jak bych mohla ještě více pomoci. Inspirace přišla vzápětí po mém návratu. Prostřednictvím dcery mě kolegyně jsem byla požádána, abych udělala besedu na základní škole ve Šternberku. Atmosféra byla báječná, děti byly skvělé, učitelé jakbysmet, osudy dětí jim nebyly lhostejné. Namísto původně

plánované jedné vyučovací hodiny, se beseda protáhla takřka na celé dopoledne. Následovala další beseda. Když škola slavila den dětí, nesl se tento den v duchu Ugandy, na základě záběrů z naší cesty, které jsem škole poskytla, děti nacvičily pásmo písniček, scének, příběhů, jako pozdrav a poctu lidem v této zemi a na závěr svého představení představiteli chlapečka, kterého si škola u našeho sružení adoptovala. Já s úspěchem prodala své první výrobky z Ugandy. Další besedy, které následovaly, byly v naší vesničce v Klubu seniorů. Opět jsem se setkala s velkým zájmem o osudy dětí a lidí v Ugandě a každý ze seniorů, přestože sami nemají peněz nazbyt v dnešní době, si zakoupil nějaký výrobek, aby pomohl. Začátkem letošního

roku, krátce po návratu z další cesty po Ugandě, jsem měla besedu v blízké vesničce. Opět se jednalo o Klub seniorů. Přišlo i pár dětí školou povinných. Každý z účastníků naší besedy byl osudů lidí dojat a chtěl přispět. Po besedě za mnou přišel jeden dědeček, moc mi děkoval za krásné odpoledne, jaké prý už dlouho nezažil. Říkal, že je mu 92 roků. Chvilí jsme si spolu povídali, načež dědeček odešel ke stolům, kde jsem měla rozložené věci na prodej. Vzal si dřevěnou gorilku a se slovy, že on je lovec, na korálky moc není, tak přispěje alespoň takto, třesoucí se rukou vylovil z peněženky dvoustovku, potřásl mi rukou a ještě jednou mi moc poděkoval za krásné odpoledne. Na závěr za mnou přišli zástupci klubu a předali mi obálku s penězi, které vybrali – šlo o dobrovolné vstupné na besedu, a tuto částku poslali dětem. Tentokrát jsem byla dojatá já. I když jsem se setkala s rozdílnými reakcemi lidí, protože ne každého se mi podaří nadchnout pro dobrou věc a ne každý je ochoten přispět potřebnějším, okamžiky, které zažívám při svých besedách, při setkáních s lidmi, kteří mají srdce na správném místě a nezištně anonymně přispějí, patří k těm, kdy si říkám, že tahle práce má smysl a stojí zato.

Cesta do Bwindi aneb démon Ata

Je pondělí ráno a naše desetičlenná výprava vyrazí dvěma vozy směr Bwindi, kam bychom měli dorazit zítra navečer. Takřka celou neděli jsme strávili přípravou věci pro děti ve škole, třídili jsme a do krabic balili jednotlivé druhy oblečení, boty, školní pomůcky, hygienické potřeby, zdravotnický materiál a krabice naložili do obou vozů tak, aby nám zůstal prostor na sezení a ani kousíček místa nepřišel na zmar. Naše auto řídí Ata. Poměrně sympatický mladý muž, ovšem značně prostého ducha a jako šofér malá hrůza, o čemž jsme se několi-

krát během naší cesty měli přesvědčit. První zádrhel přišel asi půl hodiny po naší zastávce na rovníku. Motor vaří – to jsme poznali všichni až na Atu. Po asi půl hodině vyrazíme dál, v tu chvíli už víme, že jezero Mburo, kde jsme měli zastávku, jako bod dnešního programu vypouštíme. Po dalších 20 minutách zastavujeme opět a tentokrát to vypadá, že nadobro. Bourka nás stíhá celou cestu od rovníku, s autem to vypadá zle, takže všechny krabice se snažíme naložit do pojízdného auta, aby na střeše nezmokly, polovina výpravy vyrazí do našeho dnešního cíle – městečko Mbarara, pro druhou půlku se má auto vrátit, jakmile nás a krabice vyloží v motelu. Večer Hanička po telefonu domlouvá, že nám z Kampaly pošlou jiný vůz, abychom ráno v osm mohli pokračovat v cestě.

V úterý ráno nakládáme věci do aut. Máme malinkatý problémek - auto, které v noci přijelo z Kampaly, je o poznání menší terénní vůz, takže všechny věci musíme nějak narvat na střechu a pořádně přikrýt plachtou, aby nám cestou nezmokly, dovnitř vozu se vleze jen nás pět. Asi patnáct kilometrů po vjezdu do NP Queen Elizabeth, naše auto zastavuje a dál nejede. Druhé auto je daleko před námi. Ata – náš řidič sedí a kouká. Do akce se dává osádka našeho vozu, přestože bychom v těchto místech z auta vystupovat neměli, dereme se ven a především Olda se ukazuje jako muž činu, zastavujeme auta, která nás mijejí, po čase se vrací i naše druhé auto, my v autě totiž nemáme žádné nářadí. Takže vše je nutno získat od ostatních, nejsem technický typ, nevím přesně, o jakou závadu se jednalo, ale prý bylo něco se spojkou, či s řazením. Vše je provizorně opraveno díky Oldovi, naši řidiči, především Ata, se celou dobu tvářili naprosto nezúčastněně. Vracíme se zpět do nejbližší vesnice, aby vůz byl opraven tak, aby vydržel ještě několikahodinovou cestu, což naši řidiči nechtějí ak-

ceptovat, nechápu, že tato provizorní oprava určitě do další nejbližší civilizace vzdálené asi 60 kilometrů, určitě nevydrží. Jako praví Afričani, jsou bez obav a zkrátka – kam dojedeme, tam dojedeme a pak se uvidí. V době, kdy jsme měli být již ve vesnici s našimi dětmi, teprve vyrazíme na ještě asi čtyř hodinovou cestu. Po setmění zjišťujeme, že náš vůz má špatně seřízená světla, takže okolní stromy krásně osvětluje a vidíme noční život v korunách, leč před autem nevidíme na dva metry. Do toho prší hustě, prашné cesty se mění v blátěné. Poslední zastávka v Kihihii, tankujeme, protahujeme ztuhlé údy a vyrazíme. Chvilí poté, co jsme vyrazili, našeho Atu popadl jakýsi nápad a díky jeho zbrklé jízdě dostáváme na poměrně prudkém kopečku smyk, nekontrolovaně se šineme z kopce a naše auto se navíc naklání a naklání... V poslední chvíli jsme to ustáli, mám chuť Atu zabít. To jsme ještě netušili, že při zpáteční cestě zkouška našeho vozu nebude brát konce v podobě pichlé pneumatiky (o opravu se postará celá vesnice, kde zůstaneme stát, kromě Aty), světla pochopitelně během několikadenního pobytu v Buhoma Ata neseřídil, takže po setmění zase svítíme do oblak, a navíc přijedeme do cíle naší cesty – hotel Metropol v Kampale – asi hodinu po našem druhém voze, protože Ata několikrát netrefí tu správnou odbočku a to ještě skoro celou cestu bude psát na mobilu sms-ky – holt Ata je Ata. V jednom máme jasno – Ata s námi do Soroti rozhodně jako řidič nepojede. Vše má své hranice...

V Soroti

Cesta do Soroti byla o poznání méně dobrodružná, než cesta do Bwindi. Jednak jsme vyměnili řidiče, Ata zůstal v Kampale, a kromě toho, že jsme párkrát varili, nic závažnějšího se nestalo. Ráno vyrazíme z hotelu do školy za dětmi. Uvítání bylo nádherné, dojemné. Už z dálky, přes řev motorů, slyšíme, jak všichni křičí, volají a vítají nás, mávají, křepčí, tančí, smějí se, číší z nich opravdová a nefalšovaná radost, že nás vidí přijíždět. Chybí jen červený koberec a máme to jako na Oscarech. Po nezbytných úvodních projevech, plných radosti a díky za to, že jsme přijeli, se dáváme do práce, vytahujeme krabice, tašky s věcmi, rozdělujeme si stanoviště a jdeme na to. Okolo třetí odpoledne nás několik v jednom z aut jede na místní kliniku, lékařka výpravy Martina předává zdejší

zdravotníci lékařský materiál, který přivezla, a my všichni se podivujeme, v jakých podmínkách se dá provozovat „lékařská“ praxe, neuvěřitelně – garáž, rozdělená na polovic plentou na špagátě, za kterou je na stojanu připravena kapačka a na zemi matrace. Druhou půlku tvoří dřevěný stůlek a plastová židle – obojí notně opotřebované, další vybavení – regál zbitý z prken, kde má zdravotnice svůj materiál. Další zastávkou je obhlídka zdejšího kozla – brý vzácný kousek, díky kterému se tři založené chovy koz budou zdárně rozrůstat. A nakonec navštívujeme pár příbytků, kde žijí děti, které naše sdružení podporuje. K poslednímu, poměrně vzdálenému domečku musíme vyrazit později, protože terén je velmi špatný a my nechceme totálně dorazit už tak hodně zkoušené auto. Michal zůstává hlídat auto uprostřed pustiny a zbytek skupiny jde na procházku. Všude nás lidé zdraví, mávají, dávají se s námi do řeči, třeseme si rukama, a přestože ne s každým jsme schopni se domluvit, vůbec to nevadí, úsměv, stisk ruky, pohledy a pohled z očí do očí odstraní jakoukoliv jazykovou bariéru. Když se vracíme zpět, zjišťujeme, jaký je Miša talent. U auta je chumel dětí, Miša diriguje a děti zpívají, už zdálky je slyšíme, nakonec i vidíme. Když uvážíme, že Miša v nářečí tohoto kraje umí pár slovíček, děti neumí anglicky, je to obdivuhodný výkon na obou stranách. Druhý den pokračujeme v rozdávání věcí, tentokrát rozdáváme dárečky od sponzorů, děti zase na oplátku posílají svým „rodičům“ dárečky. Většinou děti posílají svým adoptivním rodičům pytlíček buráček, nebo prosa. Ve třech případech jsme obdarováni slepicemi, a my doufáme, že slepice transport přežijí bez úhony na zdraví. Byli to nádherné dva dny, nechce se nám odpočítat, ale musíme pokračovat, čekají nás další kilometry a další cíl naší cesty – obřízkový rituál v Šipi Falls a pak hurá na Elgon.

Výzva jménem Elgon

Když jsme vloni touto dobou s Kateřinou v hrubých rysech plánovali naši cestu za dětmi, shodli jsme se na tom, že všichni účastníci zájezdu už v Ugandě byli, tak by to chtělo nějaké zpestření a namísto ugandských národních parků, že bychom mohli zdolat Mt. Elgon. Tomu říkáme výzva, řekla jsem si a začala makat v posilovně. Jak se termín cesty blížil, už mi tento nápad nepřipadal tak super a obava z toho, že Elgon bude peklo, začala převládat nad původním nadšením. Později jsem zjistila, že nejsem zdaleka jediná, kdo má více obav, a respektu, než chuti někam lézt. Několikrát během cesty jsme si říkali, jestli by nebylo lepší se na Elgon vykašlat a raději překročit hranice s Keňou o pár dní dříve a jet se podívat do nějakého pěkného národního parku, jako třeba Masai Mara. Nakonec to přišlo – pátek, okolo půl druhé se otevírají brány NP Mt. Elgon. Po hodně hustém dešti, je všude hodně louží, bláta. První den je cílem naší cesty výška 2.667 m.n.m. Do této doby jsme asi ne všichni tušili, že Elgon je tak velké pohorí a kolik kopců budeme muset zdolat. První noc skoro celá propršela, takže ráno skládáme mokré stany do našich vaků. Druhý den je trošičku náročnější, kopečků přibývá. Jdeme pralesem hustým a tmavým, přes četné potůčky nejistým krokem balancujeme na kluzkých kládách, kde nejeden účastník našeho zájezdu skončil skluzem plavmo rovnou na zadku. Okolo poledního se dostáváme ven z lesa a jdeme po náhorních plošinách, hustě porostlých trávou, s úžasnými rostlinami, za-

krslými stromky. Sluníčko krásně pere, z nás leje. Užíváme si to. Jen kdyby těch kopečků nebylo tolik. Druhou noc spíme ve výšce 3.700 m.n.m. Mnohým z nás od mokřých stanů ve vácích navlhlo takřka vše. Druhý den byl kritický, ušli jsme 24 kilometrů, zdolali několik slušných kopečků. Třetí den nás čeká vrchol. Ráno před sedmou vyrazíme. Plán je jasný – vrcholu Wagagai ve výšce

4.321 m.n.m. musíme dosáhnout nejpozději v 11 hodin. V půl druhé musíme být na keňské hranici, abychom ještě za světla sešli dolů pod kopec, kde na nás budou čekat naše dvě auta, která v ten den překročila hranici s Keňou. Pocit na vrcholu si moc nevychutnávám. Zpola rezavá tabule oznamuje, že jsme na vrcholu, fičí severák, na žádné rozjímání není čas, musíme šusem dolů, ať to stihneme na hranici v limitu. Takže – vrcholové fotografie, chvilka na občerstvení a scházíme dolů. Bohužel, cestou jsme se trošku ztratili a na hranici tím pádem byli až po třetí hodině. Chvilka odpočinku a pak hurá do dalšího krpálu a pak ještě jeden a honem dolů, ať to stihneme za světla. Těsně před setměním jsme pod kopcem. Je to báječný pocit. Někteří jsme si sáhli na dno, já tedy určitě, v tu chvíli jsem měla pocit, že jsem prodělala klinickou smrt, ale ten skvělý pocit, že jsem to nevzdala, ten rozhodně stál a pořád stojí zato. Přestože jsme všichni na nejvyšší vrchol nešli, někteří z naší výpravy ráno zůstali v táboře, zabalili nám všem věci do vaků a vyrazili přímo na keňskou hranici pár hodin poté, co vyrazilo naše družstvo, přesto potlesk patří všem, protože – jak jsem se až po celé akci dozvěděla, ten krpál, který jsme zdolávali po překročení hranice s Keňou, měl hrubo přes čtyři tisíce taky, takže čtyřtisícová družstva byla obě. Za dva a půl dne jsme zdolali okolo 60-ti kilometrů, přešli několik kopců.

Libuše Dostálová

Výlet pro adoptivní rodiče 1.12.2011 - 17.12.2011

Přibližná cena Kč 55.000,- na osobu je kalkulovaná na plnou obsazenost auta tj. 6 osob a zahrnuje veškerou dopravu, ubytování se snídaní a všechny vstupy a aktivity. V ceně není -letenka (pohybuje se do 20.000,- Kč) a při příletu do Ugandy je nutné zakoupit víza za 50 \$. Permit na pozorování goril stojí 750 \$ (nemůžeme garantovat a je třeba obstarat co nejvíc dopředu a musí se zaplatit při rezervaci v plné výši). Jediné předepsané očkování je žlutá zimnice.

datum	program	ubytování
1.12.	přílet do Entebbe	Airport Guest House - pěkné pokoje s WC a sprchou
2.12.	třídění a nakládání věcí, hlavní město Kampala	City Annex - jednoduché pokoje, WC a sprcha na chodbě
3.12.	Lake Mburo NP - game drive a lodní výlet v národním parku	Agip Motel - pěkné pokoje s WC a sprchou
4.12.	Mbarara - Bwindi	Rest camp - chatky s WC a sprchou
5.12.	práce ve škole, rodiny nebo stopování goril dle volných termínů (\$ 750/os)	Rest camp - chatky s WC a sprchou
6.12.	práce ve škole, rodiny nebo stopování goril dle volných termínů (\$ 750/os)	Rest camp - chatky s WC a sprchou
7.12.	Ishasha-game drive v Národním parku Queen Elisabeth	Savana Hotel - pěkné pokoje s WC a sprchou
8.12.	Národní park QE - odpolední game drive autem	Mweya Lodge - luxusní ubytování v Národním parku
9.12.	ranní game drive autem, odpoledne lodní výlet	Mweya Lodge - luxusní ubytování v Národním parku
10.12.	cesta do Kampaly, zastávka na rovníku	City Annex - jednoduché pokoje, WC a sprcha na chodbě
11.12.	třídění a nakládání věcí, hlavní město Kampala	City Annex - jednoduché pokoje, WC a sprcha na chodbě
12.12.	do Soroti, prameny Nilu, Victoria lake	Soroti Hotel - pěkné pokoje s WC a sprchou
13.12.	práce ve škole, rodiny	Soroti Hotel - pěkné pokoje s WC a sprchou
14.12.	práce ve škole, rodiny	Soroti Hotel - pěkné pokoje s WC a sprchou
15.12.	Národní park Sipi Falls, procházka k vodopádům	Lacam lodge - luxusní chatky s WC a sprchou
16.12.	Národní Park Mt. Elgon - horská procházka	Lacam lodge - luxusní chatky s WC a sprchou
17.12.	odlet z Entebbe	

Dejte nám prosím vědět co nejdříve, zda o cestě letos uvažujete. Závazné přihlášky včetně platby budeme potřebovat do konce srpna.

Kateřina Andrlíková

...postřehů a zážitků z naší prosincové návštěvy mám opravdu hodně, pořád přemýšlím, čím mě tato africká země tolik uchvacuje. Je to šťavnatá zeleň pralesů, čajových plantáží, rozlehlé savany národních parků, zvířata, rudé hliněné cesty, vůně, lidé? Všechno dohromady tvoří pro mne tu neodolatelnou část světa.

Mezi nejsilnější zážitky se rozhodně řadí návštěva ve vesnici Bwindi, setkání s vesničany a rodinou námi adoptované Bless. Udivuje mě, jak je to přirozené a jsem dojatá pohostinností lidí. Horské gorily, mohutní primáti, které nám dovoli pobývat s nimi po obtížném výstupu pralesem. Velká rodina nás doslova obklopuje a její nejmladší členové si hrají ve vodě potoka stejně, jako děti. Pobyt v Soroti, na severovýchodě země, přivítání ve škole, nádherné děti, návštěvy v rodinách, trhání kávy, úplně jiná chuť banánů a ananasů. Přechod pohorí Mount Elgon do Keni, nezapomenutelná nádherná vegetace ve výšce čtyř tisíc metrů – příběh jako z jiné planety- všude voda, vůně, stopy buvolů a hyen. Taký zasněžený vrchol Kilimanjara při pohledu z letadla a čisté vody Indického oceánu a bílé pláže na Zanzibaru. Farmy pro pěstování koření a zase ty úžasné vůně. Jsme tři měsíce z Afriky doma a už je nám po ní zase smutno...

Lída Tůzová

▼ Příspěvky sponzorů

Připravujeme stolní kalendář pro rok 2012.

Po roční přestávce se Michal dal do přípravy stolního kalendáře na rok 2012. Objednávky prosíme do **31.7.2011** mailem na info@bwindiorphans.org nebo **sms** na číslo **602 595 073**.

Plánujeme, že kalendáře bude možné vyzvednout osobně v Brně a v Praze, zbytek nezbyvá než rozesílat poštou.

BWINDI OPEN 2011 - Praha 3.9. 2011

Pokračováním stejné myšlenky jako byl v minulém roce brněnský koncert je letošní tenisový turnaj v Praze, díky novým adoptivním rodičům, tenisovým trenérům, Petrovi Fialovi a Martině Literové. Snažíme se organizovat vlastní akce, které jednak do projektu přinesou peníze ze vstupného a zároveň žádáme nadaci Divoké Husy o grant ve výši vybraných peněz (maximálně do 60.000 Kč). Zároveň to považujeme za dobrou příležitost seznámit se s novými sponzory a všem předat co nejvíce informací. Mailová

komunikace je praktická, ale o některých tématech je třeba více mluvit, vidět k tomu fotky či film, slyšet zkušenosti jiných sponzorů, mít možnost se pustit do opravdové debaty. Koncert v Brně byla akce půldenní a ukázalo se, že na debaty nebyl čas. Tentokrát chceme tedy zkusit celou sobotu.

Tenisový turnaj sám o sobě čas potřebuje a my spoléháme na Vás, že přivedete i svoje tenisové kamarády a bude nás hodně (k dispozici je 9 kurtů!) Petr s Martinou mají zkušenosti a akci zorganizují perfektně pro jakýkoli počet hráčů. Pro netenisty máme turnaj družstev v minigolfu pod vedením odborníků z klubu a hodinu power yogy (jak pro začátečníky tak pro zdatné), kterou

povede dlouholetá cvičitelka z týmu Bwindi Orphans. Mezi tyhle sportovní aktivity zařadíme podle zájmu dvě besedy, jednu dopoledne a jednu odpoledne a upřímně doufáme, že využijete této příležitosti se podrobně vyptat na všechno, co Vás zajímá. Během celého dne budeme promítat Michalovy fotky a dokumenty z Ugandy, vařit ugandskou kávu a čaj a prodávat výrobky, které kupujeme od rodin Vašich dětí (a že toho vyrábí stále víc a víc). A na závěr večírek v restauraci se sezením uvnitř i venku v areálu s vyhlášením vítězů jednotlivých soutěží.

Těšíme se, že Vás tato akce zaujme a budeme vděční, když přivedete i Vaše kolegy a kamarády (komunikovat se bude hlavně česky, ale taky anglicky a francouzsky).

Bwindi Orphans, o.s.
Hlinky 116, 603 00 Brno
e-mail: info@BwindiOrphans.org
www.BwindiOrphans.org

Zpravodaj vydal: Bwindi Orphans, o.s. • Redakční rada: Kateřina Andrlová a Michal Příhoda